

EEN ROMEINSE STAD IN NEDERLAND

Bij de stad Nijmegen was tweeduizend jaar geleden een grote legerplaats. Er woonden meer dan tienduizend Romeinse soldaten die de grens moesten bewaken. De legerplaats Noviomagus groeide uit tot een echte Romeinse stad. Compleet met huizen, tempels, een markt en een heuse arena.

POEPEN MET ZIJN ALLEN

Naar de wc gaan deed je in de Romeinse tijd niet in je eentje. Er waren toiletgebouwen waar je met vijftien mensen tegelijk naartoe kon, de latrines. De wc's waren een soort banken van steen. Er lag meestal een houten plank op met een gat erin. Daar kon je op gaan zitten. Je billen veegen deed je met een spons op een stokje. Die was voor iedereen. Je kon de spons schoonspelen met water en doorgeven aan je buurman.

STENEN BAKKEN

De Romeinen bakten tegels, bakstenen en dakpannen. Dat deden ze in een soort fabriekje (fabrica) met grote ovens erin. Ze gebruikten klei uit de grond. Die mengden ze met water. De klei werd in mallen gedaan, gedroogd en dan ging de mal met de klei de oven in. Door het bakken werd de klei hard. Het aardewerk dat bij castellum Noviomagus werd gemaakt, had een oranje kleur. Er werden ook borden, kannen, olielampjes en kruiken van gemaakt.

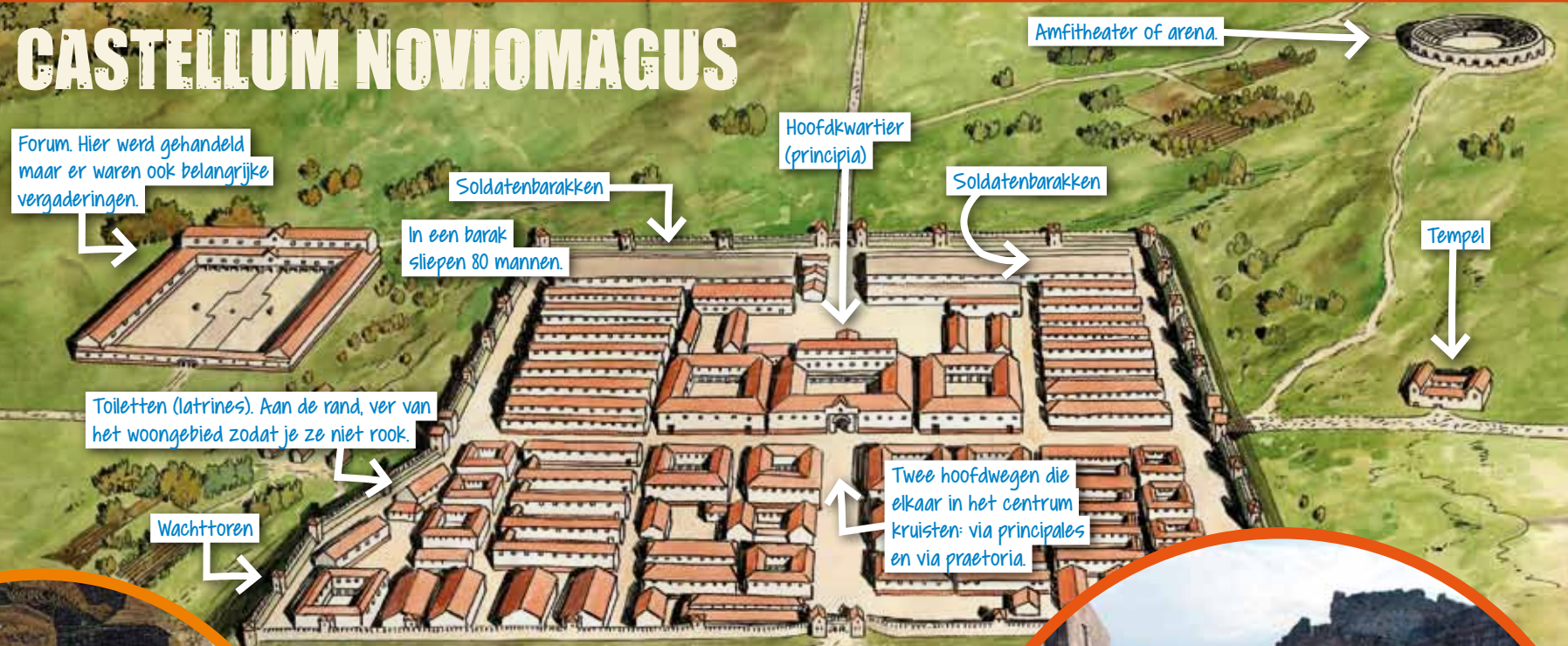
ACTIE IN DE ARENA

Als al die Romeinse soldaten bij Nijmegen niet hoefden te vechten, deden ze graag iets leuks. Daarvoor konden ze terecht in de arena. Dit was de plek waar gladiatoren vchten. Ze vchten met elkaar, met dieren of met mensen die ze gevangen hadden genomen. De Romeinen vonden dit hartstikke leuk om naar te kijken. De arena was rond met tribunes eromheen. Zo kon iedereen het bloed goed zien spatten. Het is maar wat je leuk vindt!

WEGENBOUWERS

Om met grote legers door het Romeinse Rijk te kunnen marcheren, was het handig om goede wegen te hebben. Die maakten de Romeinen dan ook. Deze via's (wegen) werden gebouwd door soldaten en slaven. Eerst werd de beste route voor de weg bepaald. Dan werd het zand afgegraven tot ze op een harde grondlaag kwamen. Daarop kwam een mengsel van grind en cement. Nu kon de deklaag erop. Die bestond uit grote, platte stenen. De weg was een beetje bol, dan kon het water naar de zijanten weglopen.

CASTELLUM NOVIOMAGUS

KNUTSELEN MET KLEI

Van stukjes gekleurde klei, glas en mooie stenen maakten de Romeinen de prachtigste kunstwerken, deze noemen we mozaïeken. De kiertjes tussen de steentjes smeerden ze dicht met een soort cement. Daardoor bleven de mozaïeken goed bewaard. Je kunt ze nu nog zien in de vloeren van luxe Romeinse gebouwen die bewaard zijn gebleven.

GOEDE BOUWERS

De Romeinen waren goede **bouwers**. In de Romeinse steden stonden **bouwwerken** die de Germanen nog nooit hadden gezien zoals arena's en tempels. Resten van Romeinse bouwwerken zijn onder andere teruggevonden in **Nijmegen**, een van de oudste steden van Nederland. Veel van de bouwwerken kennen we nu nog, zoals wegen, toiletgebouwen, stadions en fabrieken.